

Komentar generalnog sekretara Vijeća za regionalnu saradnju, Hido Bišćevića, za BiH novinsku agenciju *FENA*, Sarajevo, BiH, 5. juli 2012. godine

BIŠĆEVIĆ: JEDINO SE U NAŠOJ REGIJI IZBORI DOBIJAJU GALAMOM PROTIV SUSJEDA!

SARAJEVO, 5. jula (FENA) – Regionalna suradnja na prostoru jugoistočne Evrope i ulazak zemalja bivše Jugoslavije u EU su procesi koji bi po logici stvari trebali ići u istom smjeru, no u balkanskoj priči, gotovo po pravilu, sve je drugačije.

Vijeće za Regionalnu suradnju (RCC) uspostavljeno je upravo da potiče te procese i stoga smo na toj „adresi“ potražili odgovor na pitanje euro- balkanskog fenomena.

- Već sama činjenica da povijest proširenja Europske unije ne poznaje primjera istodobnog odvijanja dvaju oprečnih procesa – procesa proširenja i procesa post konfliktne stabilizacije - jasno pokazuje o koliko je specifičnoj regiji riječ. Nikada Europa nije bila suočena s takvim izazovom: istodobno raditi na otvaranju novim članicama i djelovati na njihovu uzajamnom post konfliktnom pomirenju i normalizaciji. Otuda je i razumljiv svojevrsan zazor ili kolebanje među članicama EU, premda se ne može poreći da EU i njene institucije održavaju postojanom i otvorenom perspektivu članstva svima u regiji – komentirao je u izjavi za Fenu „balkansku priču“ u kontekstu EU generalni sekretar RCC-a Hido Bišćević.

Naglašava da sama politika proširenja i EU perspektiva imaju ogromnu transformacijsku snagu – ne samo u pogledu unutarnjih reformi koje mijenjaju karakter društava u regiji, već još više u pogledu utjecaja te transformacijske snage na ukupne odnose u regiji, dakle i na regionalnu suradnju.

- Karakter uzajamnih odnosa i posljedice krvave nedavne prošlosti u tolikoj su mjeri još dijelom političke i društvene svakodnevice na ovim prostorima da je, realno i otvoreno govoreći, pitanje u kojoj bi mjeri autentična regionalna suradnja danas bila razvijena da nema upravo te transformacijske snage očekivanoga EU članstva. I to je još glavni problem i izazov za regionalnu suradnju: njen motor i njeno pogonsko gorivo još više dolazi iz Bruxellesa nego li iz autentičnoga prepoznavanja stvarnih vrijednosti i prednosti suradnje u regiji - kaže Bišćević.

Pojašnjava da posttranzicijska lutanja, ekonomska kriza, socijalne frustracije - o otvorenim bilateralnim pitanjima da se i ne govori - još utječu na zatvorenost naših država i društava, na snažne nagone „života u vlastitom dvorištu“, a slab ili nikakav utjecaj javnosti, izostanak obrazovanih javnih diskusija i medijska trivijalizacija dodatno pridonose održavanju toga trenda izolacije, odvojenosti od svijeta, samozaokupljenosti. Političke elite najčešće su i same zarobljene istim sindromom.

- Otuda onda i izostanak interesa za „druge“, posebno za susjede, što je, naravno, samo prvi korak u postojanom i obnavljanom trendu održavanja uzajamnih stereotipa, podozrenja i starih uzajamno optužujućih slogana. Dovoljno je promatrati kako čak i

verbalna spremnost na regionalnu suradnju opada s približavanjem izbora, i mi smo još jedina regija u Europi gdje se pobjeda na izborima najlakše osigurava galamom protiv susjeda! – kaže Biščević.

Smatra da je upravo ovo trenutak da se promisli kako konsolidirati regionalnu suradnju, kako osigurati mehanizme koji bi otklonili njeno stalno osciliranje - ovisno o unutarnjim prilikama u pojedinim zemljama ili o bilateralnim pitanjima - a da se istodobno otkloni bilo kakva institucionalizacija, jer je ona historijski nemoguća.

- Balkan nije Baltik niti centralna Europa, ovdje su odnosi mnogo zamršeniji i ako su tamo poticaji regionalnoj suradnji dolazili zbog drugih razloga -sigurnost u postsovjetskom razdoblju ili zajedničko ubrzanje ka postkomunističkoj Europi, kroz Baltičko vijeće ili Višegradsku grupu- na ovim prostorima takvoga zajedničkog „unutrašnjeg“, autentično regionalnog nazivnika nema. Zato se vraćam transformacijskoj snazi EU članstva – kao i u Europi nakon Drugoga svjetskog rata i ovdje će, nakon ova nesretna četiri rata kroz koja je regija prošla u jednom desetljeću, upravo ideja Europe morati osigurati pomirenje, normalizaciju i na tome temeljenu iskrenu regionalnu suradnju – kaže generalni sekretar RCC-a.

Sve drugo bilo bi ponovni promašaj povijesti, stvaranje nekih sivih zona „zamrznutih sukoba“ ili čak prizivanje novih crta podjela, upozorava Biščević i dodaje da u ovom dijelu Europe moramo i možemo tražiti neki svoj „čelik i ugljen“, nešto od čega bismo počeli, nešto što svi dijelimo i od čega svi možemo imati koristi.

- Jasno je, govorim o gospodarskim, prirodnim i ljudskim potencijalima kojima ova regija obiluje i koji se mogu potpuno valorizirati jedino putem zajedničkih transnacionalnih velikih projekata - kaže na kraju razgovora generalni sekretar RCC-a Hido Biščević.

(Fena) gk/bdž